

Zaaknummer: 00001198788
Onderwerp: Zienswijze Kadernota Zaffier 2027
Datum raadsvergadering: *Invullen door de griffie*
Portefeuillehouder: G.J. Rep en G.F Ruiten
Programma: 6. Sociaal domein

Publiekssamenvatting

Jaarlijks zenden de verbonden partijen de kadernota van het volgende jaar naar de deelnemende gemeenten met het verzoek om een zienswijze, zo ook de gemeenschappelijke regeling (GR) Zaffier. In de kadernota staan de plannen voor 2027. De gemeenteraad kan een zienswijze afgeven op de kadernota. Na verwerking van de zienswijzen en vaststelling van de kadernota maakt de GR Zaffier haar begroting voor 2027.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit geen zienswijze in te dienen op de kadernota 2027 van de GR Zaffier.

Inleiding

Zaffier is sinds 2022 een gemeenschappelijke regeling van zes gemeenten in de regio Alkmaar: Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest. De organisatie voert namens deze gemeenten taken uit op het gebied van werk, inkomen, re-integratie, schuldhelpverlening en inburgering en biedt integrale dienstverlening die inwoners ondersteunt bij participatie en activering.

Na een periode van stabilisatie richt Zaffier zich in 2027 op verdere professionalisering, harmonisatie en samenwerking. De kadernota beschrijft deze koers langs vier actielijnen die gericht zijn op het versterken van dienstverlening en regionale samenwerking, met als belangrijke ontwikkeling de transformatie naar een sociaal ontwikkelbedrijf. Daarmee speelt Zaffier in op actuele opgaven zoals arbeidsmarktkrapte, nieuwe wetgeving, digitalisering en een grotere inzet op preventie en vroegsignalering van schulden. Deze opgaven brengen echter ook een toenemende druk op de reguliere dienstverlening met zich mee, onder andere door intensivering van armoede- en schuldenaanpak, inburgering en de instroom van Oekraïense ontheemden.

In 2018 is door de gemeenteraden besloten om gemeenschappelijke regelingen, waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld, te verzoeken om vanaf 1 januari 2019 jaarlijks en uiterlijk 15 december de kadernota aan te bieden aan de gemeenten, waarbij de raden een zienswijze kunnen afgeven. In de kadernota 2027 wordt aangegeven wat de hoofdlijnen zijn op beleid en wat de financiële kaders zijn. Deze kunnen worden verwerkt in de begroting 2027.

Beoogd effect

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de kadernota 2027 van Zaffier kenbaar te maken en als gemeenteraad aan de voorkant te kunnen sturen op hoofdlijnen voor beleid en begroting.

Kader

- De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);
- Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord 2019 (FUGR);
- Gemeenschappelijke regeling Zaffier.

Argumenten per beslispunt

De gemeenteraad besluit geen zienswijze in te dienen op de kadernota 2027 van de GR Zaffier.

1. *De begroting voldoet aan gemaakte afspraken zoals vastgelegd in het 'Eindrapport Bouwen aan SORA' en de FUGR.*

De hierin gemaakte afspraken vormen de basis voor de begroting en de meerjarenraming van Zaffier.

2. *De eerder meegegeven bezuinigingsmaatregelen die voor Dijk en Waard verwerkt zijn in de Begroting Zaffier 2026 werken door in de Kadernota Zaffier 2027.*

Kanttelingen en risico's

- Zaffier signaleert toenemende druk op de reguliere dienstverlening door arbeidsmarktkrapte, intensivering van armoede- en schuldenaanpak, cybersecurity, inburgering en instroom van Oekraïners. Om deze ontwikkelingen op te vangen zet Zaffier in op versnelling van de transformatie naar een sociaal ontwikkelbedrijf. Dit vraagt blijvende aandacht voor uitvoeringscapaciteit en financiering, maar vormt op dit moment geen aanleiding voor een zienswijze.
- Zaffier geeft in de Kadernota aan dat de uitvoering van wettelijke inburgeringstaken momenteel op een minimaal niveau plaatsvindt en dat de werkdruk bij consultants hoog is. Om kwaliteit en continuïteit te waarborgen zijn extra middelen van het Rijk noodzakelijk. Hoewel het Rijk heeft toegezegd vanaf 2026 structurele extra middelen beschikbaar te stellen, bestaat onzekerheid over de nakoming van deze afspraak. In april 2025 hebben de G4-gemeenten een brandbrief gestuurd om het Rijk hierop te wijzen. Inmiddels stelt Almere voor dat ook de G40-gemeenten een vergelijkbare oproep doen. Dit onderwerp staat geagendeerd voor het Algemeen Bestuur van Zaffier op 5 februari 2026, zodat de regio Alkmaar deze oproep kan steunen. Voor Dijk en Waard is het van belang deze landelijke actie te volgen, omdat onvoldoende financiering direct gevolgen heeft voor de uitvoering van inburgeringstaken.
- Zaffier beschikt over minimale weerstandscapaciteit, waardoor financiële risico's door gemeenten moeten worden gedragen.

Alternatieven

Alternatief is een zienswijze af te geven, daar is echter geen aanleiding voor.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie of inspraak over dit voorstel plaatsgevonden. Wel is ambtelijk overleg geweest tussen de deelnemers van Zaffier om een eensluidende zienswijze af te geven.

Financiën

De voorgestelde indexatie van 7,59% volgt de afspraken binnen de FUGR en sluit aan bij de indexatiebrief van de Regietafel. Het percentage is hoger dan gebruikelijk, omdat hierin naast de reguliere indexatie ook een nacalculatie is meegenomen. Met deze nacalculatie wordt achteraf gecorrigeerd voor het verschil tussen eerder geraamde loon- en prijsontwikkelingen en de daadwerkelijke ontwikkelingen. Hierdoor valt de indexatie voor 2027 hoger uit dan in een gemiddeld jaar. Dit leidt tot een verhoging van de uitvoeringskosten voor alle deelnemende

gemeenten. De indexatie is opgebouwd uit 30% prijsindexcijfer (5,7%) en 70% loonindexcijfer (8,4%). Voor Dijk en Waard betekent dit een stijging van circa € 522.000 (van € 6,88 miljoen naar € 7,4 miljoen).

Het re-integratiebudget is aangepast volgens de bijdrageverordening 2024, geïndexeerd conform FUGR en aangevuld met de structurele middelen voor beschut werk uit het gemeentefonds. Voor beschut werk is een hogere rijksbijdrage beschikbaar, die een deel van deze kosten compenseert.

Het Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten-budget (BUIG-budget) is de rijksbijdrage waarmee gemeenten de kosten van uitkeringen op grond van de Participatiewet, IOAW en IOAZ bekostigen. Het bedrag wordt berekend op basis van landelijke verdeelsleutels. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor eventuele tekorten.

Vanaf maart 2027 wordt een toename van het aantal uitkeringen verwacht door het beëindigen van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming voor Oekraïense ontheemden. Deze extra instroom wordt naar verwachting niet volledig gecompenseerd binnen het BUIG-budget. Ook kosten voor verplichte taallessen en maatwerktrajecten vallen buiten de huidige compensatie, wat kan leiden tot hogere lasten voor gemeenten.

Deze risico's worden meegenomen in de planning- en controlcyclus en in de risicoparagraaf van de begroting. BUIG en loonkostensubsidies zijn open einde-regelingen. Rijksbijdragen worden verwerkt zodra duidelijkheid bestaat via de meicirculaire en septembercirculaire van het gemeentefonds.

Communicatie

Er vindt geen actieve communicatie plaats over dit voorstel.

Uitvoering

Het besluit wordt kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van Zaffier. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op onze en de door andere gemeenten ingediende zienswijzen en legt deze voor aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur stelt de kadernota vast en geeft in het besluit aan wat de overwegingen zijn geweest met betrekking tot de zienswijzen.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Concept Kadernota Zaffier 2027
2. Bijlage bij Kadernota Zaffier 2027: overzicht nieuwe wetgeving
3. Raadsbesluit zienswijze Kadernota Zaffier 2027

Bijlagen ter informatie

Geen.